

Urakointimahdollisuudet turvemaiden ennallistamisessa

Mari Pänkäläinen

www.tapio.fi

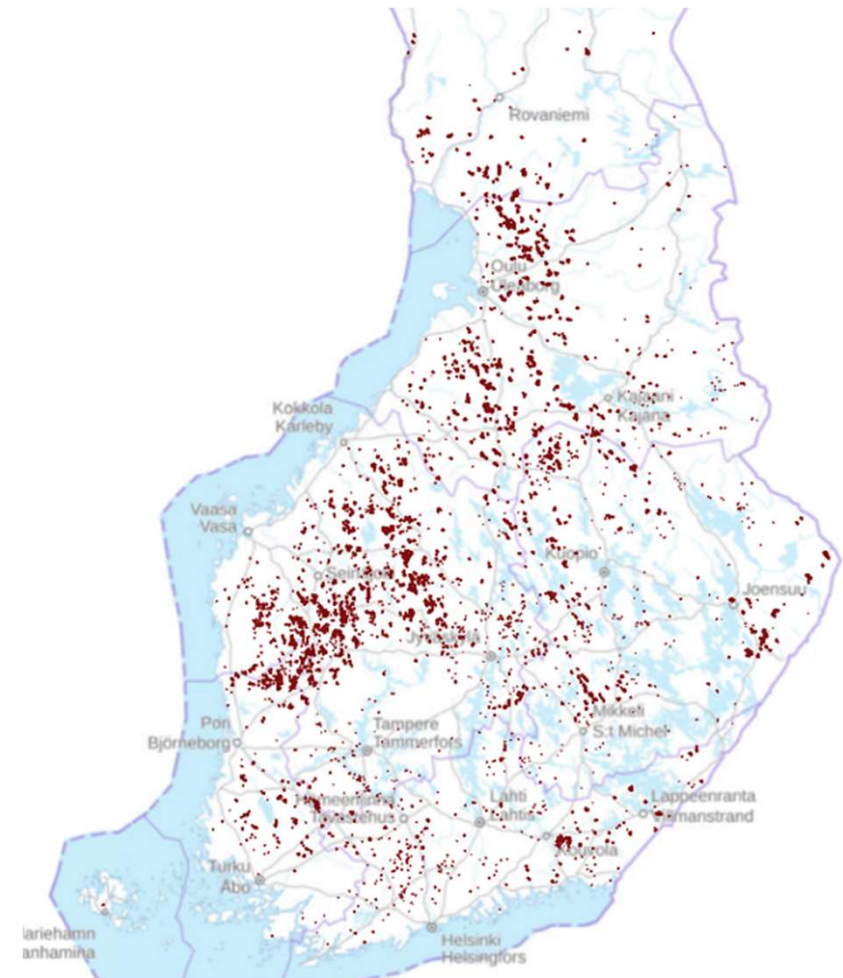
Sisältö

- 1. Turvetuotantoalueet ja niiden jatkokäyttö**
- 2. Komppasuo, Yli-li**
- 3. Soiden ennallistaminen**
- 4. Vinkkejä**

Turvetuotantoalueen siirtyminen jatkokäyttöön

- Turvetuotanto alueella loppuu aikanaan
- Yleisimmät syyt:
 - Turvekerros kuluu loppuun
 - Tuotanto ei kannata taloudellisesti
- Vaihtoehtoja on monia, eivätkä kaikki sovellu kaikkialle

Turvetuotantoalueiden jatkokäytön reunaehdot

- Jatkokäyttö maanomistajan päätettävissä
- Voimakkaasti muutettuja alueita
- Turvetuotantoalueen käyttöhistoria on muovannut alueen nykytilaansa
 - Lisäksi alueen maantieteelliset ominaisuudet vaikuttavat
 - Ei kahta samanlaista kohdetta
- Lisäksi alueella mahdollisesti jo tehty jälkihoitotyöt ympäristöluvan rauettamiseksi
- Kaikki tämä vaikuttaa järkevään jatkokäyttöön
 - Samat ratkaisut eivät sovellu kaikille alueille
- Alueella vallitsevia olosuhteita vastaan harvoin kannattaa taistella
- Tulee huomioida myös turvekerroksen hajoaminen ja hiilipäästöt sekä vesiensuojelulliset näkökulmat

Tavallisimmat jatkokäyttömuodot

- Yleisimmät jatkokäyttömuodot (Bioenergia ry, 2019):
 - Metsittäminen (aktiivinen tai luontainen), 75 %
 - Maatalous, 20 %
 - Kosteikot, 5 %
- Laasasenaho ym. (2023) selvittivät maanomistajien näkemyksiä jatkokäytöstä
 - Suosituimmat jatkokäyttömuodot:
 - Metsitys
 - Maatalous
 - Uusiutuva energia
 - Vettäminen

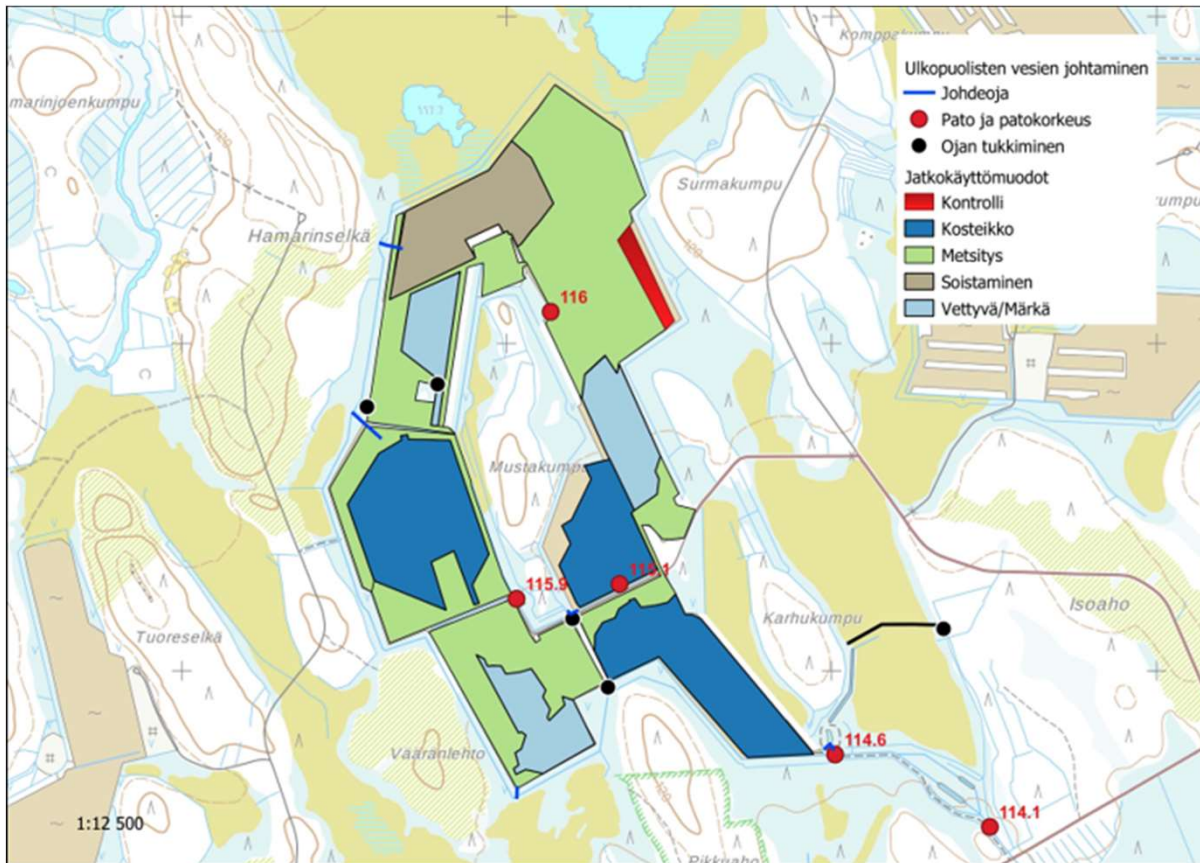

Esimerkki turvetuotantoalueen ennallistamisesta

Mari Pänkäläinen

www.tapio.fi

Komppasuon turvetuotantoalueen ennallistaminen

Soistaminen

- Suonpohjan tasoitus ja muotoilu
- Kasvillisuuden nosto ja levitys

Kosteikot

- Suonpohjan muotoilu
- Tuhkaus ja kylvö
-

Padot ja johdeojat

Pintavalutuskentän ennallistaminen

- Ojan tukkiminen
- Johdeojien kaivuu

Pohjapatoja

Kasvittaminen

Valmis kosteikko

TAPIO

21.10.2025

Soistaminen = Kaarteen ajoa

TAPIO

Soistaminen = Rahkasammalen nostoa ja levittämistä

TAPIO

Turvetuotanto alueiden ennallistamisen kalustotarpeet yms.

- Turvetuotantoalueella kaivinkone erilaisilla kauhoilla.
- Kosteikoilla pitkäpuomikaivinkone tarvittaessa.
- Turvetuotantoalueiden ennallistamisessa suolle soveltuva maansiirto kärry tai dumpperi maa-aineksien liikutteluun.
- Kevyemmät koneet esim. kylvöön
- Rahkasammalen levitys kuivalannanlevityskärryllä
- Kirvesmiestaidot ja välineet patosydämien tekoon
- Ja monia muita välineitä hankkeesta riippuen

Soiden ennallistaminen

Mari Pänkäläinen

www.tapio.fi

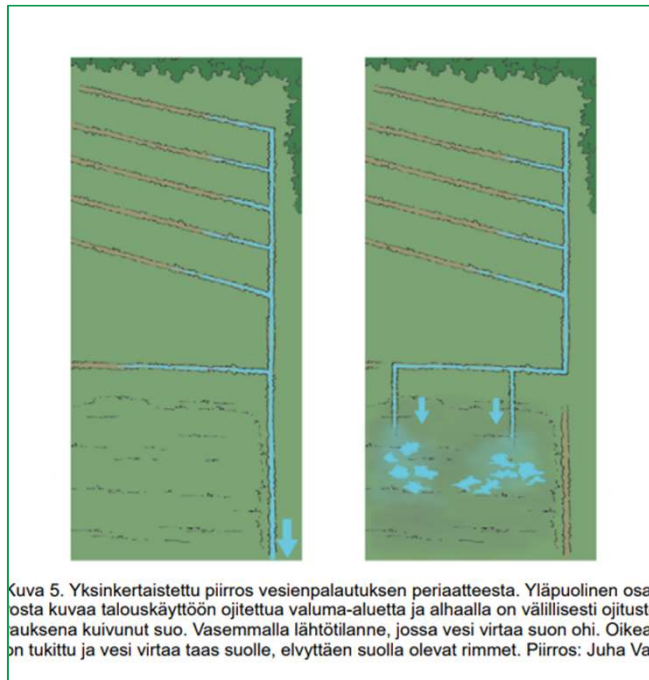
Soiden ennallistaminen

- Soiden ennallistaminen tulee lisääntymään ennallistamisasetuksen myötä myös yksityismailla
- Etelä-Pohjanmaalla ja Pohjois-Pohjanmaalla eniten soveltuvaa aluetta
- Tällä hetkellä suurimmat työt Valtion mailla MH LP ja MT
- Myös metsäyhtiöt tekevät paljon omilla maillaan. Esim. UPM tavoite 3000ha ennallistettua suota 2030 mennessä
- [Soiden ennallistamisopas](#)

Vesienpalautus suolle

- Vesienpalautuksen tavoitteena on ohjata ojittamattomalle suolle sinne ennen ojituksia virranneet vedet luontaiseen reittiinsä yläpuoliselta valuma-alueelta
- Vesienpalautuksella pyritään parantamaan ojittamattomien, mutta ympäröivien ojitusten kuivattamien soiden vesitaloutta. Näin vesienpalautus antaa kuivuneelle suon osalle mahdollisuuden toipua takaisin luontaisen kaltaiseen tilaan.
- Toimii myös vesiensuojeluratkaisuna
- [vesienpalautus opas](#)
- <https://www.youtube.com/watch?v=yEWcz58sUng&list=PLhgqJKJadQTKJ3B43t4c07cEzN7exoxpZ&index=5>

Ennallistamisen kalusto tarpeet

- Soiden ennallistamiseen soveltuu parhaiten ympäröivä telakaivinkone, jossa on metsäalusta ja –varustus.
- Kohteen puustosta riippuen mahdollista ojalinjojen raivausta ja puuston poistoa. Tämä välineistön tarve riippuu hankkeesta
- Kirvesmiestaidot ja välineet puupatojen tekoon

An aerial photograph of a dense forest with a river winding through it. The trees are mostly green, with some yellowing, suggesting autumn. The river is dark and reflects the sky. The image is split vertically, with the left half showing the forest and river, and the right half being a solid green background with white text.

TAPIO

Vinkkejä

Mari Pänkäläinen

www.tapio.fi

Osaamisen vahvistaminen

- Tutustu ennallistamisen ”työlajeihin” ja valitse itsellesi soveltuvat. Ennallistamista on myös kaikki muu elinympäristöjen kunnostaminen soiden ennallistamisen lisäksi.
- Investoi ennallistamisen osaamiseen arvioimasi kysynnän mukaisesti: julkinen rahoitus vaiko yksityinen rahoitus tilaajalla.
- Työnteon osaa yleensä sujuvasti, kun muistaa, mikä on työn tavoite. ”Oikea hattu päähän”.
- Tälläkin hetkellä tarjouspyyntöjä erilaisiin ennallistamis- ja vesiensuojelutöihin löytyy [Cloudia tarjouspalvelu](#)
- Tilaaja pisteyttää tarjoukset esimerkiksi hinnan (60 %), kaluston iän ja tarkoitukseen sopivuuden (20 %) sekä soiden ennallistamisen ja pohjapatojen rakentamisen työkokemuksen (20 %) perusteella
- Koulutuksia yrittäjille tulossa myös Etelä-Pohjanmaalla <https://tapio.fi/projektit/ennallistamisen-ja-luonnonhoidon-koulutuspaketti/>

Markkinointi

- Ammattitaitoisella tekijällä on yleensä internet-sivut, joissa yritys esittelee toimintaansa ja referenssejä (= viittauksia).
- Markkinoi ennallistamisen työlajeja tutuille asiakkaillesi muiden töidesi yhteydessä.
- Ketkä voisivat olla uusia asiakkaitasi?
- Käy esittelemässä ennallistamisen tarjontaasi mahdollisille uusille asiakkaillesi.
- Ilmoittaudu työn tarjontalistoilta.
 - Koneyrittäjien lista ?
 - <https://www.metoyrittajat.fi/>

Valmistautuminen tarjouspyyntöihin

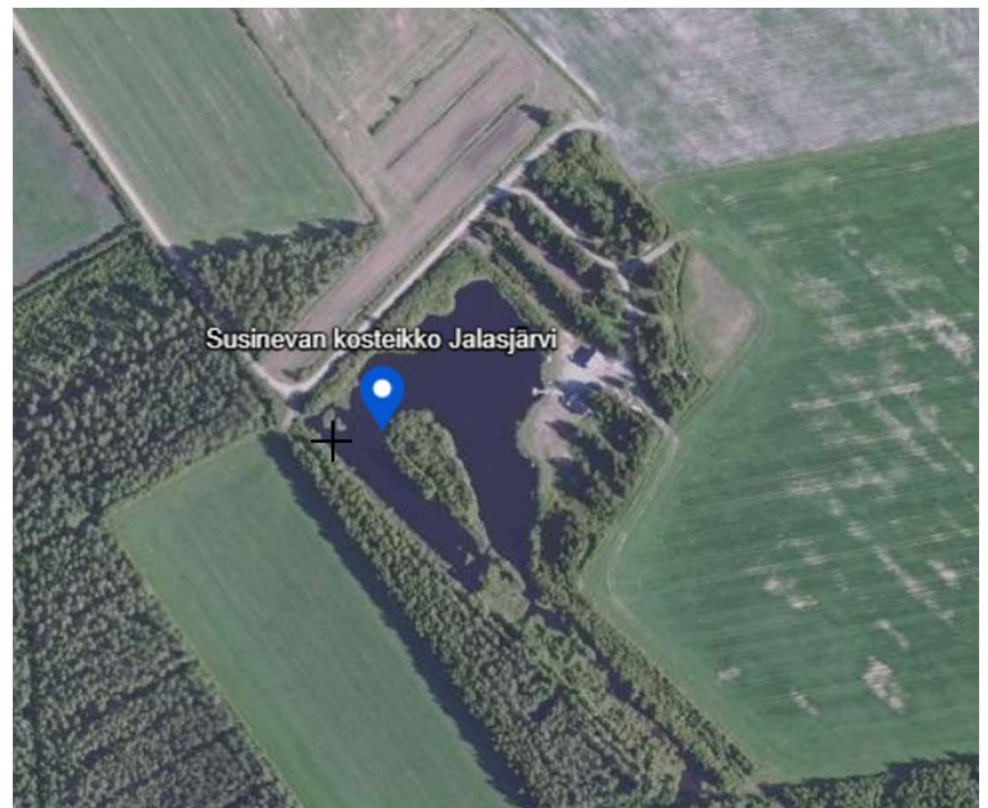
- Tilaajavastuulain mukainen selvitysvelvollisuus:
 - Tieto vastuuhenkilöiden liiketoimintakielloista
 - Onko ennakoperintä-, työntaja- ja arvonlisäverovelvollisten rekisterissä
 - Kaupparekisteriote/rekisteriotetta vastaavat tiedot
 - Todistus verojen maksusta, verovelkatodistus tai maksusuunnitelma
 - Todistus eläkevakuutuksen ottamisesta ja suorittamisesta tai maksusuunnitelma
 - Työehtosopimus/keskeiset työehdot
 - Selvitys työterveyshuollon järjestämisestä
 - Tapaturmavakuutuksen ottaminen
- Vastuu Groupin [Luotettava kumppani](#) –palvelu
 - Vastuu Groupin hakee yrityksesi tilaajavastuutiedot tietolähteistä, tiedot pysyvät ajan tasalla
 - Tilaaja voi tarkistaa tilaajavastuulain mukaiset tiedot itse palvelusta

Mikä on Metsäkeskuksen luonnonhoidon tuen hankehaku?

- Hankehakumenettelyn tavoitteena on löytää luonnonhoitohankkeelle osaava toimija, joka ottaa kokonaisvastuun luonnonhoidon töiden tarkemmasta toimenpidesuunnittelusta ja niiden toteuttamisesta. Hankehaun kohteena ovat hankekokonaisuudet, joihin kuuluu useita toimenpiteitä.
- Vuoden 2026 toinen hankehaku on avautunut keskiviikkona 15.10.2025. Haussa olevien hankkeiden hankehakemusten tulee olla Metsäkeskuksessa 12.11.2025 klo 16.00 mennessä.
- Haussa toteuttajat lehtojen kunnostushankkeelle, useita toimenpiteitä sisältävälle vesiensuojeluhankkeelle ja kosteikon toteuttamiselle.
- [Luonnonhoidon tuen hankehaku toimijoille | Metsäkeskus](#)

Esimerkki Metkalla toteutettu kosteikko

TAPIO

Kiitos

TAPIO - METSÄNTUNTIJA

WWW.TAPIO.FI

Mari Pänkäläinen

Mari.pankalainen@tapio.fi

050 473 1487